

افزایش عوارض صادرات محصولات کشاورزی با نگاه صادرات محور تعارض دارد

تصمیم اخیر وزارت جهاد کشاورزی در مورد افزایش عوارض صادرات برخی محصولات کشاورزی اگرچه با هدف تنظیم بازار داخل گرفته شده است اما می تواند بر حفظ بازارهای صادراتی ایران تاثیر منفی داشته باشد.

به گزارش پایگاه خبری صنعت غذا و کشاورزی (اگرو فود نیوز)، به نقل از تسنیم، معاونت توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی، بخشنامه ای در مورد تعیین عوارض صادراتی سیب زمینی (۷۰ درصد)، گوجه فرنگی غیرگلخانه ای (۱۰۰ درصد) و پیاز (۱۲۰ درصد) در ۱۹ آبان ۱۴۰۱ ابلاغ کرده است.

بنابر متن نامه، هدف سیاستگذار تنظیم بازار داخلی عنوان شده حال آنکه استفاده از این ابزار سیاستی اثرات نامناسبی بر روی صادرات و ارزآوری، تولید کشاورزی، اشتغال و معیشت کشاورزان و حتی قیمت این محصول در محل مصرف بصورت بلندمدت خواهد داشت. به علاوه ممنوعیت و محدودیت صادراتی، موجب از دست رفتن پنجره فرصت های پیش آمده جهت توسعه بازار و فروش محصولات می شود. به نظر می رسد این سیاست، بدون در نظر گرفتن فرصت قابل توجه بازار منطقه ای این محصولات در ایام کنونی، تنظیم گردیده که دو مورد از این فرصت های

موجود در بازار کشورهای پاکستان و قطر، در ادامه شرح داده شده است.

نیاز پاکستان به محصولات کشاورزی ایران

کشور پاکستان به دلیل وقوع سیل‌های ویرانگر در اواخر تابستان امسال، متحمل خسارت‌های فراوانی از جمله در زمینه کشاورزی شد. بنابر اظهارات وزیر تغییرات اقلیمی این کشور ۴۵ درصد از زمین‌های کشاورزی پاکستان بوسیله سیل از بین رفت. در نتیجه آن قیمت گوجه فرنگی ۵ برابر و قیمت پیاز ۳ برابر شد و همچنین محصولاتی مانند برنج، پنبه و میوه‌جات نیز آسیب دیدند.

لازم به ذکر است که به گفته وحید احمد، رئیس اتحادیه صادرکنندگان و واردکنندگان میوه و سبزیجات پاکستان، این کشور ماهانه به ۱۵۰ هزار تن پیاز و ۵۰ هزار تن گوجه نیاز دارد.

به گفته سیدرضا نورانی، رئیس اتحادیه ملی محصولات کشاورزی، ایران توانایی صادرات ۱۰۰ هزار تن پیاز و هر اندازه گوجه فرنگی مورد تقاضای پاکستان (در حد توان داخلی) را دارد اما عوارض ۶ هزار تومانی مانع این امر شده است.

افزایش تقاضای محصولات کشاورزی در ایام جام جهانی قطر

یکی از رویدادهای مهم در سطح منطقه که می‌تواند فرصت خوبی برای تولیدکنندگان و تجار ایرانی باشد، برگزاری رقابت‌های جام جهانی فوتبال در قطر است. براساس تخمین مقامات قطری تعداد ۵/۱ میلیون نفر تماشاگر و گردشگر در بازه زمانی حدوداً یک الی دو ماهه به این کشور می‌آیند. در این مورد واردکنندگان قطری معتقدند که تقاضای محصولات غذایی و کشاورزی حتی تا چند مدت بعد از اتمام مسابقات افزایش می‌یابد و قرار است که واردات نیز تا پس از جام جهانی ادامه داشته باشد.

مجموع واردات پیاز، سیبزمینی و گوجه فرنگی قطر در سال ۲۰۲۰، ۸۰ میلیون دلار بوده است که میزان ۳/۲۵ میلیون دلار آن، معادل ۶۴ هزار تن، از طریق ایران تامین شده است. لازم به ذکر است که کشورهای هند، پاکستان، ترکیه نیز رقبای منطقه‌ای ایران در بازار قطر هستند. با توجه به افزایش جمعیت مصرف‌کننده در بازه زمانی ۲ ماهه در ایام جام جهانی، می‌توان انتظار داشت که تقاضای بازار ۸۰ میلیون دلاری قطر افزایش پیدا کرده و هدف رقابت صادرکنندگان منطقه

و جهان باشد.

تعارض عملی رویکرد معاونت توسعه بازرگانی وزارت کشاورزی با نگاه صادرات محور

در چنین شرایطی انتظار می‌رود که مسئولین امر، تجارت محصولات کشاورزی، خصوصاً گوجه، پیاز و سیب زمینی را تسهیل نموده و راه‌های نفوذ و توسعه بازار تجار ایرانی در قطر و افزایش صادرات به پاکستان را بگشایند.

کما اینکه سید جواد ساداتی نژاد، وزیر جهاد کشاورزی ماه گذشته توسعه بازارهای صادراتی کشور را مأموریت ویژه این وزارتخانه عنوان کرد.

اگرچه بخشهایی از دولت (همچون سازمان توسعه تجارت) رویکرد صحیحی در زمینه بهره برداری از بازارهای خارجی دارند اما متأسفانه بخشنامه معاونت توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی عملاً در تعارض - با رویکرد صادرات محور قرار دارد و آن را با خطر شکست مواجه می‌کند.

لازم به ذکر است که رئیس سازمان توسعه تجارت و معاون اقتصادی رئیس جمهور در هفته آخر مهر ماه و در آستانه مسابقات جام جهانی فوتبال، با هدف توسعه تعاملات اقتصادی دو کشور و همچنین افزایش بهره برداری کشور از فرصت جام جهانی به قطر، رفتند.

سرویس خبری: کشاورزی

منبع: تسنیم